

תקונא עשרין ותלת

בראשית פרי"ת א"ש, ברית דא צדיק, פל אתקרי, קשורא דכל אברין דגופא, ח' דאיהו תמניא יומין, אינון שעורא דשבת, דאיהו תריין אלפין אמין לכל סטה, לנטרא בהון אות שבת, פגוונא דא אינון תמניא יומין תחום לקבלא בהון אות ברית, ולנטרא ליה בהון, דלא אתעביד באות ברית חלול.

אמר רבי אלעזר אבא יומא חד הוינא אזלי אנא ורבי יוסי, ואתא פריה דרב המנונא סבא מההוא עלמא, בדיוקנא דהאי עלמא ואזדמן לן בארחה פגוונא דמחמר בתריין חמרין, ושאינא (ג"א ושאל לן) מאי את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו (ויקרא יט א), ואמר איהו מילין שפירין, אבל עם פל דא בעינא למשמע מפומה, אמר ליה פרי פודאי ברית איהו שקיל לשבת, ובגין דא (בראשית ירא שבת וכו').

תקונא עשרין וארבע

בראשית יר"א שב"ת, (ובה) שבתותי תהא דחיל, יר"א תזר"ה, יר"א פרי"ת, פמה דצריך נטירו דברית, דלא יעול ליה ברשו נוכראה, פגוונא דא צריך בר נש נטירו דשבת, דלא לאפקא מרשות היחיד ויעול ברשות הרבים, רשות היחיד איהי שכנינא, רחבו ד' ואינון יהו"ה, ונבהו עשרה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, רשות הרבים נחש אשת זנונים, סם דאל אחר דאיהו סמא"ל, ואיהו פללא דשבועין אומין, ואיהי חללה זונה, ובעלה חלול שבת איהו, ובגין דא מאן דאפיק מרשות היחיד לרשות הרבים תיב סקילה.

ערוב איהו עמודא דאמצעיתא, וביה מטלטלין מבית לבית, דאנון שכנינה עלאה ותתאה, ועלייהו אתמר את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו, דא מקדש יו"ה, אות שבת (דא ברית) דצריך לנטרא ליה בבת זוגיה, דאיהי קדושה דיליה, ברכה דיליה, דעלה אתמר (בראשית ב ג) ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש אותו, ויברך דא ברכה, ויקדש דא קדושה, ולגבי תרווייהו הוו נפקי קדמאי לקדמות פלה, והוו אמרי תרי זמני באי כלה באי כלה, בההוא זמנא קול חתן וקול כלה.

ועוד מקדשי באת יו"ה, בגין דלית קדושה פחות מעשרה, וצריך לברכא לון ולקדש לון בקדוש על הין, בשבעין תיבין דקדוש ויזכלו פחושפון בני"ן, וצריך למימר סברי

מַרְנֵנוּ, וְאֵינֵנוּ דְאָמְרִין וְעָנֵנוּ לְחַיֵּי, בְּגִין דְאֵתְקַשְׁרוּ בְּאֵילָנָא דְחַיֵּי, וְלֹא בְּאֵילָנָא דְמוֹתָא,
 דְאֵיהֵוּ גַפְּוֹן דְחָב בֵּיהּ אָדָם קְדָמָאָה, דְחָד אָמַר חֲטָה חָטָה הָיָה, וְחָד אָמַר גַּפְּוֹן, וְכֹלָא קְשׁוּט.
 שְׁבַע מִינֵין אֵינֵנוּ חֲטָה וְשַׁעוֹרָה גַּפְּוֹן וְתֵאנָה וְרַמּוֹן זֵית שְׁמֶן וְדָבָשׁ, חֲטָה וְשַׁעוֹרָה וְהָא
 אֲתַמַּר, וְצָרִיד לְאַחֲזָרָא עֲלֵיהֵוּ, חֲטָה הָא אֲתַמַּר, שַׁעוֹרָה דְאַפִּיק ה' מִשַּׁעוֹר דִּילָהּ,
 גַּפְּוֹן סַחֲטָה עֲנָבִים בְּרִשׁוֹ אַחֲרָא, וְעֵבֵד יִין גַּסָּה, וְאַתְעֵבִיד אֵילָנָא דְטוֹב וְרַע, תֵּאנָה
 לְקִיט תֵּאנֵי קָדָם זְמַנֵּיהֵוּ קָדָם דְאֵתְבַשְׁלוּ, כִּד לְקִיט הוּא מְעֲלָמָא קוֹדָם זְמַנֵּיהּ, וְדָא
 אֵיהֵוּ רְזָא מָאן דְגָרִים דִּי יְמוֹתוֹן בְּנוֹי קָדָם זְמַנֵּיהֵוּ, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (קהלת ה ה) לְמָה
 יִקְצוּף הָאֱלֹהִים עַל קוֹלָךְ וְחַבֵּל אֶת מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ, וְרְזָא דְמִלָּה (ירמיהו ב ל) לְשׂוֹא הַפִּיתִי
 אֶת בְּנֵיכֶם וְגוֹמַר, וּבְגִין דָּא (שמות כ ז) לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹא. רַמּוֹן, כִּין
 זֹמָא בֵּיהּ חָב, אַבְּל רַבִּי מֵאִיר תּוֹכוֹ אַכְּל קְלִיפְתוֹ זֶרֶק, דְקְלִיפִין אֵינֵנוּ אוֹמוֹת הָעוֹלָם,
 יִשְׂרָאֵל מוֹחָא בִּינֵיהֵוּ, כִּין כְּגוֹנוֹנָא דָּא שְׂכִינְתָּא אֵיהִי פְרִידָם (ד' ט' ע"ב) בְּגִלּוֹתָא, וְאֵיהִי
 מוֹחָא מְלָגוּ, אָגוּז קְרִינֵן לֵיהּ, כְּמָה דְאָמַר שְׁלֹמֹה מְלָכָא, אֵל גִּנַּת אָגוּז יִרְדְּתִי (שיר ו יא),
 וְאֵיהִי שְׂכִינְתָּא אֵיבָא מְלָגָא, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים מה יד) כָּל כְּבוֹדָה בַּת מְלָךְ פְּנִימָה
 מִמִּשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבוֹשֶׁה, וְקְלִיפִין הֵן כְּמָה רְשׁוּיֹת נוֹכְרָאִין, וּבְשַׁבַּת מְכֻלָּא אֲתַפְּשִׁיטָה,
 וְאַתְלַבֶּשֶׁת בְּלְבוּשֵׁין שְׁפִירָאן, וְכִין צְרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, לְאַתְחִידֶשׁא בְּשַׁבַּת בְּלְבוּשֵׁין
 שְׁפִירָאן, וְכִין לְאַטְעֵמָא בְּשַׁבַּת מְכֻלָּא מֵאַכְלִין טָבִין, בְּגִין לְקַשְׁרָא וְלְאַרְקָא בְּרַכָּאן לְגַבְהָ
 מְכֻלָּא סְפִירָן, וְלִמְחֵוֹי אֲשַׁתְקֵיא מְכֻלָּהוּ.

וְצָרִיד לְקַיִמָא בְּהַ עֲנָג, דְאֵיהֵוּ צַדִּיק דְנִפְיָק מֵעֵדוֹן, דְאֵיהִי בִינָה עֲלָמָא דְאֵתִי, לְהַשְׁקוֹת
 אֶת הַגֵּן דָּא שְׂכִינְתָּא תַתָּאָה, וְנִהַרָא אֵיהֵוּ ו' דְנִפְיָק מִן י"ה, וְאֵזִיל חֲמִשׁ מֵאָה שְׁנִין,
 דְאֵינֵנוּ חֲמִשׁ סְפִירָאן, וּמְטִי לְצַדִּיק, לְאַשְׁקָאָה מִנֵּיהּ גִּנְתָּא דְאֵיהִי ה', וְעַל כִּין יַעֲזֹב אִישׁ
 אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְגוֹמַר (בראשית ב כב).

וְכִין בְּרִית מִילָה אֵיהִי כְּגוֹנוֹנָא דְאָגוּז, צָרִיד לְתַבְרָא קְלִיפִין דְעַרְלָה וּפְרִיעָה, וְלֹאֲעֵבְרָא
 לוֹן מִתַּמָּן, וְלֹאֲתַגְלִיָּא מוֹחָא מְלָגוּ, וְדָא אוֹת בְּרִית, וְדָא עֵץ חַיִּים, אַבְּל בְּרִית דְאֵיהֵוּ
 בְּעַרְלָתִיהּ וְלֹא אֵית בֵּיהּ פְּרִיעָה, עֲלִיהּ אֲתַמַּר (שם יז) וּמַעֲזַן הִדְעַת טוֹב וְרַע לֹא תֵאכַל
 מִמֶּנּוּ, כִּי בְיוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת, מוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה, תָּמוּת בְּעוֹלָם הַבָּא.

וְעוֹד לְבָא הוּא אָגוּז, וּמָאן דְתַבְרַר קְלִיפָה דִּילֵיהּ דְאֵיהֵוּ יַצַּר הָרַע, עֲלִיהּ אֲתַמַּר (תהלים
 נא ט) לֵב נִשְׁפָּר וְנִדְפָּה אֱלֹהִים לֹא תִבְּזֶה וְגַסּוֹת לְבָא דְהוּא שְׁלִים בְּקְלִיפִין דִּילֵיהּ וְלֹא
 אֲתַבְרַר, עֲלִיהּ אֲתַמַּר (משלי טז ה) תוֹעֵבֶת יְהוָה כָּל גְּבַה לֵב, וּשְׂכִינְתָּא לָא שְׂרִיא עֲלֵיהּ,
 וּמִסְטָרָא דְקְלִיפִין אֲתַקְרִיאוּ בְּנֵי נְשָׂא עַרְלֵי לֵב.

ובשבת גיהנם לא שלטא בעלמא, ולא ממנן דיליה, בגין דא מני לישראל לא תבערו
איש בכל מושבותיכם ביום השבת (שמות לה ג), ואי בר נש אוקיד בשבת, אמר קודשא
בריד הוא, אנא הויתי מכבה לנורא דלא אוקיד, ואתון מוקדין ליה, אתון תתוקדון
בגיהנם, בגין דא לא תבערו איש בכל מושבותיכם, ואפילו בגופא, ומאי ניהו גיהנם
בגופא, פבד דביה מרה דאיהו גיהנם, סם המות סם דאל אחר, חרפא דמלאך המות,
ועליה אתמר (משלי ה ד) ואחריתה מרה כלענה, חדה פחרב פיות.

וצריך דלא יתער (נ"א לאתערא) עציבו וקטטה מסטרא דטחול, אלא דתהא לב נטיר
מבלהו, דאיהו שבת שמור, ומוחא זכור, וצריך לקבלא אושפיזין דאינון מלאכין,
עולימן דנשמה יתירה דאיהי שכנתא עלאה, ונפש יתירה דאיהי שכנתא תתאה,
ואושפיזין דנחתין עמה.

וצריך אתתא לתקנא שרגא בליל שבת לימינא, ואתחשיב לה פאלו תקנה מנרתא
בדרום, ופתורא בצפון, ועליהו אתמר הרוצה להחכים ידרים, הרוצה להעשיר יצפון,
ואינון שכנתא עלאה ותתאה, שכנתא עלאה מנרתא לדרום, צריכא לאתקנא לה,
בגין דתמן חכמה, ובגין דא הרוצה להחכים ידרים.

ובהוא ביתא דאשפחין דירה דא מתקנא בהאי סהורא, מנרתא בדרום ושלחן בצפון
ומטה בין צפון לדרום, אמרין אלין מלאכין דקא נחתין עם שכנתא דאיהי נשמה
יתירה, לית דין אתר הדיוט דעם הארץ, אלהין אתר דרעוא ביה מן קדם יהו"ה.

פתורא צריכא לתקנא לה לגבי צפון, ופתורא איהי שכנתא תתאה, דאתמר בה
(תהלים מה ד) כל כבודיה בת מלך פנימה ממשפצות זהב לבושה, מאי זהב דא גבורה,
דאתמר בה (איוב לז כב) מצפון זהב יאתה, ממשפצות זהב תרי סמכי קשוט, מטה
למערב בין צפון לדרום, לתקנא ליה לגבי עמודא דאמצעיתא, דאתמר ביה (שמות ד
כב) בני בכורי ישראל, ובביתא דלאו אינון מתתקנין אלין תקונין בליל שבת, אושפיזין
אמרין לאו איהי דא דירה דישראל, דאתמר בה (שם לא טז) ושמרו בני ישראל את (ד' ט
ו"א) השבת, לעשות את השבת, לדרתם, לדרתם פתיב חסר, מלשון דירה, וכל אלין
תקונין צריכין לתקנא בליל שבת דאיהי ממש אות ברית מילה.

אמר רבי אלעזר, וכי ברית מילה לכל בני נשא איהו שוה, אמר ליה, לא, דברית מילה
לחייבא, עפרא דתקין במנא איהו מזונא לחויא, דאפריש מניה, הדא הוא דכתיב

(ישעיהו סה כה) ונחש עפר לחמו, ודם ברית איהו מזונא לסמא"ל דאיהו רוצח, דאפריש מניה, ורזא דמלה אם רעב שונאך האכילהו לחם ואם צמא השקהו מים (משלי כה כא).
לבינוניים אתחשיב ברית מילה אעברו דדמא ובשרא פקרפנא, הדא הוא דכתיב (שמות כ כד) וזבחת עליו את עלתיה ואת שלמיה, לצדיקיא ודאי באתר דמילה ופריעה שריא יהו"ה, ודא איהו ומבשרי אחזה אלו"ה (איוב יט כב), ועלייהו אתמר (יחזקאל טז ו) ואמר לך בדמיה חיי לצדיקיא, (ובכתיב (זכריה ט יא), גם את בדם בריתך שלחתי אסיריך מבור, דאיהו גיהנם).

תקונא עשרין וחמשא

בראשית דא אורייתא, הדא הוא דכתיב (משלי ח כב) יהו"ה קנני ראשית דרבו קדם מפעליו מאז, מההוא אתר דאתמר ביה (תהלים צג ב) נכון פסאך מאז, ואורייתא תרין פקודין אית בה, חד והגית בו יומם ולילה (יהושע א ח), תננינא למחוי למלכא ספר תורה, דאזיל עמיה בכל אתר, הדא הוא דכתיב (דברים יז יט) והייתה עמו וקרא בו כל ימי חייו, ספר תורה אמאי למלך, בגין דאיהו לאו איהו מלכא אלא מסטרא דמלכות, וצריך למחוי ליה עמה בכל אתר ספר תורה דאיהו עמודא דאמצעייתא, לאתקשרא ביה קודשא בריך הוא עם שכינתיה, וספר תורה היא דרגא דיעקב, דאתמר ביה (בראשית כה כז) ויעקב איש תם, וספר תורה כן צריך למחוי תם בלא פסולת, ואם ספר תורה איהו חסר באתר דמלא, או מלא באתר דחסר, או אות חד חסיר, או יתיר, או חליף, ספר תורה פסול, לאו איהו כדיוקנא דספר תורה דלעילא.

כגוונא דא אינון חמש כנפי ריאה, כגוונא דחמשה חומשי תורה, וורדא כגוונא דזה ספר דאיהו ספר ישרים, אי אוני חסיר או יתיר או חליף, איהו אמרא פסול, ומאן דעבר עלייהו פאלו עבר על אורייתא וחמשה חומשי דילה, דחמשה כנפי ריאה וורדא אינון שית, דא ו', כל מאן דעבר (על דא, פאלו עבר) על דא.

וחמשה דברים המפסידין את השחיטה, (כל מאן דאעבר עלייהו) פאלו אעבר בה' מן יהו"ה, כנפי ריאה צריך דלא יהא בהון סרכות, תמני סרי סרכות אינון, מאן דאעבר עלייהו פאלו אעבר ברית דאיהו ח"י עלמין, וסירכא איהו סם המות, סם דאל אחר, דאיהו סמא"ל, עלה אתמר (משלי ה ה) רגליה יורדות מות, בכל אתר דאסתריך קטילת, וכנפי ריאה אינון כנפי חיוון, וצריכין למחוי פרודות מלמעלה, הדא הוא דכתיב (יחזקאל א יא) ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה, אם אינון בחבור טריפה, ותרי אומות

אינון בריאה, ובהון שית גרפין, חמש אונות וורדא, ועליהו נאמר (ישעיהו ו ב) שרפים עומדים ממעל לו שש כנפים שש כנפים לאחד, שיתא אינון מסטרא דאת ו', דאיהו ספר תורה.

ארונא דספר תורה דא פיקא דלבא, ואיהו נור דליק, ואי לא פנפי ריאה דאינון נשבין עליה, הוה לבא אוקיד כל גופא, וההוא נורא דאיהו דדם דערקין דלבא, רוחא נשיב אבתריה בערקין דדמא, וכלהו מתנהגין אבתריה, ודא הוא דכתיב (יחזקאל א יב) אל אשר יהיה שמה הרוח (דף ע"ב) ללכת ילכו וגומר, ולבא פד סליק מניה רוחא (ואתפרש מן נפשא דאיהו ו) על דמא נור דליק, אתמר בנפשא (שיר ה ב), אני ישנה, וכד ייתי רוחא לגביה אתמר ולבי ער, ודא איהו (ישעיהו כו ט) נפשי אויתיך בלילה, אף רוחי בקרבי אשחרה, וכד ייתי רוחא לגבי לבא דתמן נפשא, אתמר ביה (שיר ה ב) קול הודי דופק, דפיק לתרעא דלבא שית דפיקין, לאשתמודע דאיהו ו' דייתי לגבי ה' (נ"א ד), דאיהו נפש, ובה אינון עשרה, וכלהו בפיוסא, הדא הוא דכתיב (שם ה ב) פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי שראשי נמלא טל.

ובתקונא תמני סרי, (נ"א ובתקונא דא שית אתון), דאיהו בר"א שית, אינון רמיזין פגיונא דא, פתחי לי באת ב' דאיהי תרעא, אחותי באת א', רעיתי באת ר', יונתי באת י', תמתי באת ת', שראשי נמלא טל דא יו"ד נקודה דאת ב', קוצותיו אלין שית סטרין, דאתמר בהון (שם טו) שוקיו עמודי שש, ואינון דפיקין במוליד ומביא למאן דארבע סטרין דיליה, ומעלה ומוריד למאן דשמא וארעא דיליה, ושית סטרין אינון שית ספירן, ודפיקו סליק ונחית בהו, באריכו דחסד פגיונא דא תקיעות, בתבירו דגבורה דאינון שברים, במהירו דעמודא דאמצעיתא דאיהו תרועה, בחסד גבורה תפארת סלקין, בנצח והוד יסוד נחתין.

וכלהו דפקין לגבי שכנתא דאיהי סלם, דביה שית הרגין, ודא לבא, וביה מלאכי אלהי"ם סלקין ונחתין, דאינון דפיקין דרוחא, ואינון שית סלקין לעשר, ודא י', ואינון קשר"ק קש"ק קר"ק, עד דאתפלילו בעשרה זכרונות ובעשר מלכיות ובעשר שופרות, תלתין סלקין מתתא לעילא, ותלתין נחתין מעילא לתתא, וסלקין פלהו לשתין, שית זמנין עשר, פד סליק דפיקו דגבורה בגבירו איהו דינא תקיפא, פד סליק דפיקו ואתארך, מרעא אתארך דהא מטה פלפי חסד.

קם סבא מאינון מארי מתיבתא, ואמר בוצינא קדישא, הא סמנין אלין אינון דמרעא בגלותא, פד דפיקו אתקצר וגלותא אתקצר, הא מטה פלפי גבורה פי דינא רברבא,

ומותנא קא אחזי למשיח ושבתין, ובגין דא אומיאת ההיא חולה בגלותא לישראל (שם ב ז), אם תעירו ואם תעוררו, דלא יהא במהירו, אלא עד שתחפין.

ואם דפיקו אתארה, הא מטה פלפי חסה, ועם כל דא מרעא בגלותא אתארה, ואי דפיקו איהו לא אריד ולא קצר, הא אתער רחמי לגבי חולה בגלותא דאיהי לפא, ולגבי ערקין דילה דאינון בנהא ישראל, ודא איהו עמודא דאמצעיתא, עליה אתמר (ישעיהו נד ז) וברחמים גדולים אקבציה.

ועוד כד דפיקו איהו בתרועה במהירו, דוחקא פתר דוחקא, ייתי פורקנא, ועוד ההיא חולה דאיהו לפא, כד רוחא לא נשיב לגבה, דאתמר ביה (בראשית א ב) ורוח אלהים מרחפת על פני המים, איהי לא דפיקת בערקין דילה, וכלהו חשיבין בגלותא פמתים, ואתמר בהו (איכה ג ו) במחשבים הושבני כמתי עולם, ובגין דא בגלותא אני ישנה, ואיהי חולה בגלותא, וכמה אסיין תלמידי חכמים קא משתדלן לגבה, בכמה בוסמין וריחין דשושנים תפוחים ואגוזים ורמונים, ולא אתחזרת רוחא לגבה בהון בגלותא במרעא דילה, ולא דפיקו אתחזרת לגבה, עד דייתי רעיא מהימנא רחמו דילה, דאתמר ביה (שיר ב טז) הרועה בשושנים, ואייתי לה תפוח, ושוי לחוטמא, וארחא ביה, ואשתמודעת לגביה, הדא הוא דכתיב (איכה א טז) מנחם משיב נפשי, מיד חזרת רוחא ודפיקו לגבה.

בההוא זמנא שבחת ליה (שיר ב ג) כתפוח בעצי היער פן הודי בין הפנים וכו', ולבתר יעול לגנתא ואפיק מתמן רמונים, ויהיב לה מעסים רמונים, ולקיט אגוז ותבר (ד"ט טו) קליפין, ויהיב לה מוחא מלגא, ואיהי אכלה, ושתיית מעסים הרמונים, ואתסיאת, ודא הוא דאמר קרא (שיר ו יא) אל גנת אגוז ירדתי, אדהכי הא נשרא קא אתיא, הנשר הגדול בעל הפנפים, ויהיבת תלת קלין, וסליקת לטורין, אמר רבי שמעון לחברוי בודאי רעוא אשתפח לעילא, ורחמים אשתפחו לגבי שכינתא וישראל בגלותא, ויהא תלת חיוון אינון במרכבתא, אריה שור נשר, ובכלהו לית רחמים פנשרא, ובגין דא אמר לישראל ואשא אתכם על פנפי נשרים ואביא אתכם אלי (שמות יט ד), אדהכי הא נשרא קא אתיא לגביהו זמנא אחרא, ובטשת בגדפהא עליהו, ורמת קלין וסליק לטורא, אמר רבי שמעון בודאי איהי דקא בטשת בגדפהא עלנא וסליק התם, אמרו ליה סליק והא אגן אבתרה, סליקו פלהו אבתריה לטורא, ואיהי סליקת לעילא, עד דלא אתחזיאת.

לפום שעתא הא נשרא קא אתיא, ותרין שושנים בפומהא, וזריק לון על (דהא) רישיהו (נ"א על דודי) מיד חדא רבי שמעון חדוה סגיא, אמר לון חבריא בודאי חדוה אזדמנת לגבי שכינתא דאיהי חולה, דהא אם שושנה חדא יהיב ביננא לא הוה אסוותא, בגין שושנים אינון רמיזין לקבל בית ראשון ושני, דאומי קודשא בריה הוא דלא יעול דא בלא דא, ובגין דזריקת תריין, רמיזת דא תרי שושנים, כען איהי אסוותא שלימתא, וכדין צריד למפתח עליהו כמה דהוינו.

פתח רבי שמעון ואמר אני לדודי ודודי לי הרועה בשושנים (שיר ו ג), מאי שושנים אלא שושנה עלאה שכינתא עלאה, ואיהי קריאת שמע דשחרית, ושושנה תניינא קריאת שמע דערבית שכינתא תתאה, דא לימינא, ודא לשמאלא, הרועה בשושנים דא עמודא דאמצעיתא, ושושנה עלאה דקריאת שמע דשחרית, דאיהו בקר ימינא דאברהם, אית ליה חמש טרפין, ואינון שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה (דברים ו ד), ותלת עשר עלין מלגו אח"ד, שית סומקי, ושית חוורי, ושושנה דאתפלילת בהון הא תלת עשר פחושפון אח"ד, וכן שושנה בה כ"ה גרעינין פתפוח דילה, פחושפון כ"ה אתוון דיחודא, וכן בשושנה תניינא כ"ה גרעינין, וסלקין בלהו לחמשים, שושנה בין החוחים דא פראשית פרא, ודא (פראשית ב' שושנה י').

תקונא עשרין ושית

פראשית ב' שושנה, חמש עלין דילה ראשי"ת, פראשית לחושפון זעיר דחנוף תלת עשר, חוחים דילה תלת עשר תיבין מן אלהים ועד אלהים, ואלין אינון. את השמים ואת הארץ והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום ורוח אלהים (בראשית א א), חמש חוחים אחרנין, מרחפת על פני המים ויאמר.

מאי איהי בין החוחים, אלא מדחרב בי מקדשא והארץ היתה תהו ובהו, ונפלת שושנה בין החוחים, פד ייתי פורקנא תהיה בשושנה דשחרית, דאתמר בה (בראשית מד ג) הבקר אור (והאנשים שלחו), ואינון חמש אור חמש עלין דשושנה עלאה, חד ויאמר אלהים יהי אור, תניינא ויהי אור, תלת וירא אלהים את האור, ארבע ויבדל אלהים בין האור, חמש ויקרא אלהים לאור יום, תלת עשר עלין מלגו, ויהי ערב ויהי בקר יום אחה, אחה אחה בתרין שושנים, דא יהו"ה, עליה אתמר (זכריה יד ט) ביום ההוא יהיה יהו"ה אחה ושמו אחה, ואיהו עמודא (דף עא ע"ב) דאמצעיתא הרועה בשושנים,

וְחוֹשְׁבֵינִיה אַח"ה, שׁוֹשְׁנָה תַּתְּאָה בְּהַ דְּחִילוֹ וְאִיהוּ יִרְאָה, שׁוֹשְׁנָה עֲלָאָה רְחִימוֹ דְּאַהֲבָה, וּבְהַ אֲתַמַּר (שיר ג ה) אִם תַּעֲרִירוּ וְאִם תַּעֲזֹרוּ אֶת הָאַהֲבָה עַד שְׁתַּחֲפִץ.

בְּמָה יִתּוֹן לְאַתְעָרָא לָהּ בְּיַמֵּינָא, וְאִיהִי לֹא רַעִית בְּהוּ, עַד דְּיִיְתִי רַעֲיָא מְהִימְנָא, דְּאַתְמַר בֵּיה (בראשית א ב) וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת, דְּאִיהוּ רוּחַ דְּמְשִׁיחַ, דְּאַתְמַר בֵּיה (ישעיה יא ב) וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה, בְּרוּחָא דָּא אֲרַחַת הֵהִיא חוּלָה וְאַתְסִיאַת, וּבְגִין דָּא הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בַּעֲבָאוֹת אוֹ פְּאִילוֹת הַשָּׂדֶה אִם תַּעֲרִירוּ וְאִם תַּעֲזֹרוּ אֶת הָאַהֲבָה עַד שְׁתַּחֲפִץ (שיר ג ה), וְאִיהוּ אֲרַח רִיחַ בְּתַרְיִן תַּפּוּחִין (נ"א וְאִיהוּ רִיחַ דְּתַרְיִן תַּפּוּחִין), דְּאַתְמַר (בֵּיה) בְּהוּ (שם ט) וְרִיחַ אֲפִיךָ פַּתְּפוּחִים, וּמֵאִי נִינְהוּ תַרְיִ סְמְכִי קְשׁוּטָא וְאִינוּן תַרְיִ רְמוּזִים, אָגוּז דָּא צְדִיק גִּנַּת אָגוּז דָּא שְׂכִינְתָא, וְדָא אִיהוּ דְּאָמַר שְׁלֹמֹה (שם ו יא) אֵל גִּנַּת אָגוּז יִרְדְּתִי.

גִּנַּת ג' גִּימְטְרִיאוֹת (אדנ"י ביהו"ה), דְּאִינוּן פְּרַפְרָאוֹת לְחַכְמָה, נ' נוּטְרִיקוֹן, ת' תַּמּוּרָה, גִּימְטְרִיאוֹת דָּא אדנ"י יהו"ה, סְלִיק בְּחֻשְׁבַּן אֲמ"ן, אהי"ה אדנ"י סְלִיק בְּחֻשְׁבַּן פ"ו אלהי"ם, דְּאִיהוּ כְּנֻז"י, מ"ה מ"ם ה"א, מ"ם ה"א בְּגִימְטְרִיא אלהי"ם, יו"ד ה"א וא"ו ה"א בְּגִימְטְרִיא מ"ה, וְדָא אִיהוּ עֶשְׂרַת סְפִירוֹת בְּלִימ"ה, וְאִיהוּ מַעֲיַד עַל יְחוּדָא קַדִּישָׁא, וּבְגִין דָּא מ"ה אַעֲיַדָּךְ (איכה ב יג).

דְּבַר אַחַר א"ב ג"ד ה"ו ז"ח ט"י בְּגִימְטְרִיא שְׂכִינְתָּה, כְּגוֹנוּנָא דָּא, א' זְמַנָּא חֲדָא, ב' תַרְיִ זְמַנִּין, ג' תַּלְתָּ זְמַנִּין, ד' אַרְבַּעָה זְמַנִּין, ה' חֲמִשָּׁ זְמַנִּין, ו' שִׁית זְמַנִּין, ז' שְׁבַעָה זְמַנִּין, ח' תַּמְנִיא זְמַנִּין, ט' תַּשְׁעָה זְמַנִּין, י' עֶשְׂרַת זְמַנִּין, כְּלָהוּ סְלִקִין לְחֻשְׁבַּן שְׂכִינְתָּה. וְרָזָא דְּחוֹשְׁבַּנָּא, לְקִימָא דְלִית שְׂכִינָה נְחַתָּא פְּחוֹת מַעֲשָׂרָה, וְלֹא סְלִקָא לְמַעְלָה מַעֲשָׂרָה.

וְעוֹד קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא הוּא אַתְרִיהַ דְּעֲלָמָא, וּמְלָאכִין לֹא יִדְעִין וְשְׂאֵלִין אִיָּה מְקוּם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיעֹו וְאַשְׁפַּחֲיָן לִיהַ בְּגִימְטְרִיא מְקוּם נוּטְרִיקוֹן כְּגוֹנוּנָא דָּא, י' עֶשְׂרַת זְמַנִּין מֵאַה, ה' חֲמִשָּׁ זְמַנִּין עֶשְׂרִין וְחֲמִשָּׁ, ו' שִׁית זְמַנִּין תַּלְתִּין וְשִׁית ה' חֲמִשָּׁ זְמַנִּין עֶשְׂרִין וְחֲמִשָּׁ, בְּגִימְטְרִיא מְקוּם, וְעֲלִיהַ אָמְרוּ מְלָאכִיא בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מְמַקְוִמוֹ (יחזקאל ג יב), אִית אַחַרְנִין בְּגִימְטְרִיאוֹת דְּלִית לוֹן חוֹשְׁבָן, בְּגִין דְּאִינוּן פְּרַפְרָאוֹת לְחַכְמָה דְּלִית לָהּ סוּף, תַּמּוּרוֹת אֵלִין אֲלָפָא בִּיתוֹת כְּגוֹן כּוּז"ו בְּמוֹכַס"ז כּוּז"ו, דְּאִינוּן תַּמּוּרוֹת (דברים ו ד) יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה, וְאִית תַּמּוּרוֹת אַחַרְנִין מִכְּמָה מִינִין.

אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר וְהָא כְּתִיב (מלאכי ג ו) אֲנִי יְהוָה לֹא שִׁנִּיתִי, אָמַר לִיהַ בְּרִי, וּוִי לְבַנֵּי עֲלָמָא דְּאִינוּן אֲטִימִין לְבָא, דְּחֻשְׁבִּין דְּיִדְעִין וְלֹא יִדְעִין, וְדָאִי אֲנִי אִיהִי שְׂכִינְתָּא, חֲדָא

הוא דכתיב (ויקרא כו כא) וְיִסְרְתִי אֶתְכֶם אֶף אָנֹכִי, אִיְהִי לָא אֲשַׁתְּנִי וְלֹא אִיְהִי תַמּוּרָה מִיְנִיהָ בְּאַחֲרָא, וְאִיהוּ לָא אֲשַׁתְּנִי וְלֹא אֶסְתַּתֵּר מִיָּנָה, אֲבָל לְגַבִּי חֲיִיבִיא אֲשַׁתְּנִי קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא וְאֶסְתַּתֵּר מִיָּנָהוּ, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (דברים לב כ) אֶסְתַּתֵּר פָּנָי מֵהֶם אֲרָאָה מָה אַחֲרֵיהֶם, וְאִמְאִי בְּגִין כִּי דוּר תַּהֲפּוּכוֹת הֵמָּה בְּנִים לֹא אִמּוֹן בָּם.

מִיָּד קָמוּ בְּלָהוּ חֲבָרִיא דְשָׁמְעוּ מִלִּין אֱלִין, וְנִשְׁקוּ לִיהָ עַל רִישִׁיהָ, וְאִמְרוּ אֵלֶּי לָא אֲתִינָא לְעֵלְמָא אָלָא לְמִשְׁמַע דָּא דִּינּוּ, דְיִדְאִי קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא וְשִׁבְיַתִּיהָ לָא אֲשַׁתְּנִי דָּא מִן דָּא, אֲבָל לְגַבִּי אַחֲרָנִין אֲשַׁתְּנִי וְאֶסְתַּתֵּר, בְּכַמְהָ לְבוּשִׁין, וּבְכַמְהָ פְּסוּיִין, וּבְכַמְהָ קְלִיפִין, וּבְגִין דָּא אָמַר נְשַׁלְמָה עָלָיו הַשְּׁלוֹם (שיר ו יא) אֵל גִּנַּת אֲגוּזֵי יִרְדְּתִי, דְאִיהוּ תְּוָה יָדַע בְּקְלִיפִין בְּלָהוּ, וּבְגִין דָּא לָא שְׂבִיק אֲפִילוּ מִיָּנִי דְכַשּׁוּףָּ דְלָא יָדַע, בְּגִין דְיָדַע (נ"א לְמַנְדַּע) בְּקְלִיפִין. וְרַעְיָא מְהִימְנָא אִיהוּ תַפֵּר כָּל קְלִיפִין, וְנִפְיָק מִתַּמָּן מוּחָא דְאִיהוּ יְהו"ה לְאַרְבַּע סְטָרֵי דְאַגּוּזָא, (דְאִינּוֹן תַּהוּ וְבַהוּ וְחֻשְׁפָּה וְתַהוּם), וּמְפָרְנִים מְנִיָּה לְהַהִיא חוּלָה דְאִיְהִי אֲדַנִּי, דְבַבְּאֵלִין קְלִיפִין דִּי בְּאַגּוּזֵי דְאִינּוֹן תַּהוּ וְבַהוּ וְחֻשְׁפָּה וְתַהוּם אָמַר (דברים לב כ) אֶסְתַּתֵּר פָּנָי מֵהֶם, וְאִית שְׁנוּיִין אַחֲרָנִין לְטַב לְכָל חַד כְּפּוּם עוֹבְדֵיהָ. (ד עב ע"א) וְזִמְנִין אֲתַגְלִיא לֹון בְּדַמוֹת אַרְיָה, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (עמוס ג ח) אַרְיָה נִשְׁאָג מִי לֹא יִירָא, וְזִמְנִין בְּדִיּוֹקְנָא דְשׁוּרָה, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (דברים לג יז) בְּכוֹר שׁוּרֵי הָדָר לֹו וְקַרְנֵי רֵאִים קַרְנֵיו, וְזִמְנִין בְּדִיּוֹקְנָא דְנִשְׁרָה, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (שם לב יא) כְּנִשְׁרָה יַעִיר קִנּוּ, וְזִמְנִין בְּדִיּוֹקְנָא דְאָדָם סָבָא, כְּמָה דְאֲתַדְמִיא לְאֱלִין דְאִמְרֵי זֶה אֵלִי וְאֲנִיָּהוּ (שמות טו ב), דְאִיהוּ תְּוָה אֲתַדְמִיִין לֹון בְּדַמוֹת סָבָא, וְאֲתַמַּר בְּהוּ (נ"א ביה) (דברים לב יג) וַיִּנְיָקְהוּ דְבִשׁ מִסְּלַע וְשָׁמֹן מִחֻלְמֵיִשׁ עוֹרָה, אֲבָל לְאֱלִין דְתַלְיִין מְנִיָּה וּמִשְׁכִּינְתִּיהָ לָא אֲשַׁתְּנִי לְעוֹלָם.

וְאִינּוֹן תַּמּוּרוֹת אִינּוֹן רִזָּא דִּיבּוּם, דְאֲתַמַּר בָּהּ בִּיבְכָמָה (רות ד ז) עַל הַגְּאוּלָּה וְעַל הַתַּמּוּרָה, לְקַיִים כָּל דְּבַר שְׁלָף אִישׁ נַעֲלוּ וְנָתַן לְרַעְהוּ, בְּתַהוּא נַעֲלָ דְנָתַן לְרַעְהוּ אִית תַּמּוּרָה, וְשְׁנוּי רַצוֹן, וְתַמָּן צְרִידָא שְׁנוּי מְקוּם וְשְׁנוּי הַשֵּׁם וְשְׁנוּי מַעֲשֵׂה לְקַיִים כָּל דְּבַר, נַעֲלָ אִיהוּ גּוּפָא.

וְאִמְאִי בְּחֻלְיַצַת נַעֲלָ דְנָתַן לְרַעְהוּ אִית תַּמּוּרָה וְשְׁנוּי, אָמַר סָבָא חֲדָא, רַבִּי רַבִּי, לָא תִימָא הָבִי, אָלָא אִמְאִי חֻלְיַצָה בְּנַעֲלָ, אָלָא אִיהוּ קְלִיפָה לְאֲתַטְמָרָא בָּהּ לְאֲשַׁתְּנָבָא מְנִיָּה, וְלָא אֲשַׁתְּמוּדַע לְגַבִּי מְקַטְרָגִין דִּילִיָּה, וּבְחֻלְיַצָה דְנַעֲלָ חֻלְיָ לִיָּה י"ה, וּבְגִין דָּא שְׁלָף אִישׁ נַעֲלוּ וְנָתַן לְרַעְהוּ, נַעֲלָ ו', גִּן נַעֲלָ, דְאִיהוּ בֶן י"ה, לְאַעֲלָא בֶּין ו"ה, וְדָא אִיהוּ חֻלְיָ י"ה.

ומתשה אתמר ביה (שמות ג ה) של נעליה מעל רגליה, דא בהפוכא דאחרנין, דלא צריך
 לאתחזיא קדם שכינתא בקליפה, ורזא דמלה פי אין לבא אל שער המלך בלבוש
 שק (אסתר ד ב), ולגבי אבהן לא אתחזיא אלא בנעלים, הדא הוא דכתיב (שיר ז ב) מה
 יפו פעמיך בנעלים בת נדיב, אבל לגבי משה בלא פסויא כלל, ורזא דמלה וארא אל
 אברהם אל יצחק ואל יעקב בא"ל שד"י, ושמי יהו"ה לא נודעתי להם (שמות ו ג), ומתשה
 אתמר ביה (שם ג יג) ואמרו ל"י מ"ה שמו"ו מ"ה אומר אליהם.

ועוד אמאי צריך חליצה בנעל באשה, בגין דמאן דימות בלא בר איהו קשיר ברגליה
 דיבם, ורזא דמלה הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב (בראשית ג יד), ובגין דלא ימית
 ליה חזיא דאיהו פרוך על עקבו, צריך לחלוץ לגבי נעל דאתתא, ואתפטר ההוא
 חזיא מניה.

וכלא על ההיא טפה דאיהי י' דפרח מן יעקב לאתריה, ויעקב בגין דא קנה מניה
 בכרותא, לאחזרא י' לאתריה, דאיהי טפה בוכרא, דבה חאב אדם, ופרח מניה
 ואשתאר יחיד בלא עזר, ובגין דא אמר (תהלים מט ו) למה אירא בימי רע עון עקבי
 יסובני, ובגין דא איתי ליה קודשא בריך הוא תלת זמנין לאדם קדמאה בגלגולא,
 הדא הוא דכתיב (איוב לג כט) הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר, ודא איהו
 שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה.

ועל ההיא טפה אתמר ביה (שיר ז ב) מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב, ואתדבקת ביעקב,
 ואפיקת מניה י"ב שבטין, הדא הוא דכתיב (תהלים קכב ד) שבטי י"ה עדות לישראל,
 דאתמר ביה אדם ישראל, ובההוא זמנא רווח יעקב מה דאביד דאיהו י' מיעקב,
 הדא הוא דכתיב (בראשית לב כט) לא יעקב יאמר עוד שמוך פי אם ישראל.

באברהם שזיב מסם המות, חוכא דאדם, גיהנם, נחש, אשת זנונים דאתמר ביה (שמות
 כ יד) לא תנאף. ביצחק שזיב מאל אחר דאתמר ביה (שם יג) לא תרצח. ביעקב אשפח
 אתר לינקא (נ"א לנקאה) בנוי, ודא שנוי מקום, ולית חד מניהו דלא אתפליל בתלתא,
 לקיימא הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר (איוב לג כט).

קם סבא ואמר רבי רבי במאי אוקימתא סוד יבום וחליצה, דהא ברירא דמלה שמענא,
 אמר ליה מה דשמעת אימא, אמר ודאי ברזא דיבום אשפח אתרא ההיא נשמעתא
 ערטילאה, הדא הוא דכתיב (תהלים פד ד) גם צפור מצאה בית, ודא נפש דאתיא בגלגול
 זמנא קדמאה, ודרור קן לה (שם), דא רוחא דאתיא בגלגולא זמנא תניינא, אשר שתה

אפרוהיה (שם), דא נשמטא דאתיא בגלגולא זמנא תליתאה, ומינה נפקין אפרוהין
 דאינון בנין, ובקרא דיבום פלהו תלת נחתין בבת אחת, הדא הוא דכתיב (איוב לד יד) אם
 ישים אליו לבו רוחו ונשמטו (דף עב ע"ב) אליו יאסוף, לבו דתמן נפש, רוח בכנפי ריאה,
 נשמטא במוחא, ובלהו חד בקשורא הדא, אבל חליצה איהי שזבת הדיא נשמטא
 ורוחא ונפשא דאינון קטירין בתלת קשורין דחויא, ורזא דמלה נפשנו כצפור נמלטה
 מפח יוקשים הפח נשבר ואנחנו נמלטנו (תהלים קכד ז), קם רבי שמעון כדי לנשקא ליה,
 פרח מיד ולא אתחזי.

(תקון כ"ז נדפס בהקדמה כי שם ביתו).